

Testēšana uz COVID-19 būs mērķtiecīgāka, īpašu uzmanību veltot riska grupām

Publicēts: 24.03.2020.

[Informācija presei](#)

Lai ierobežotu COVID-19 izplatību, īpaši būtiski ir laikus atklāt infekcijas izplatību dažādās riska grupās, tostarp nedrīkst pieļaut slimības izplatību ārstniecības iestādēs. Vienlaikus, ja cilvēkam ir viegli saslimšanas simptomi un viņš ir karantinā mājās, ārstēšanas piemērošanai nav svarīgi laboratoriski noteikt COVID-19. Līdz ar to Valsts operatīvā medicīniskā komisija (VOMK) ir lēmusi, ka turpmāk COVID-19 testēšana būs mērķtiecīgāka, īpašu uzmanību veltot riska grupām un COVID-19 slimnieku kontaktpersonām.

Šādi lēmumi pieņemti, lai testēšana uz COVID-19 būtu efektīvāka, vienlaikus taupot veselības aprūpes resursus.

Pamata algoritms paliek nemainīgs - valsts apmaksātas analīzes uz COVID-19 veic personām, kurām ir simptomi (klepus, paaugstināta ķermeņa temperatūra, elpas trūkums bez cita iemesla, kas pilnībā izskaidro klīniskās izpausmes) un cilvēks pirms simptomu parādīšanās 14 dienu laikā bijis ārzemēs vai bijis ciešā kontaktā ar COVID-19 slimnieku (personas, kuras Slimību profilakses un kontroles centrs (SPKC) ir atzinis par COVID-19 infekcijas slimnieka kontaktpersonām).

Lai pieteiktos valsts apmaksātu analīžu veikšanai, pacientiem vieglu simptomu gadījumos jāzvana pa tālruni 8303. Tālruņa darba laiks ir katru dienu plkst. 9:00-18:00. Tā darbību nodrošina Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (NMPD). Otra iespēja pieteikties valsts apmaksātu analīžu veikšanai ir, zvanot uz E.Gulbja laboratoriju pa tālruni 67801112. Tālrunis darbojas katru dienu no plkst. 8:00-20:00

Svarīgi - uz analīžu nodošanas punktiem drīkst ierasties tikai ar savu automašīnu, un tikai iepriekš piezvanot un pierakstoties. Ar kājām, sabiedrisko transportu vai taksometru ierasties aizliegts! Bez pieraksta uz analīžu nodošanas punktiem doties nedrīkst.

Pakāpeniski turpmākajās dienās COVID-19 analīzes sāks veikt arī:

visiem slimnīcas uzņemšanas nodaļā hospitalizētiem pacientiem ar pneimoniju;

hospitalizētiem pacientiem ar smagu akūtu respiratoru infekciju (SARI) bez cita iemesla, kas pilnībā izskaidro klīniskās izpausmes, t. sk. SARI:

- pacientiem, kuriem ir nepieciešama intensīvā terapija;
- pacientiem ar neskaidras etioloģijas abpusēju pneimoniju;

hospitalizētiem pacientiem ar akūtu respiratoru infekciju, ar kuru inficēšanās notikusi stacionārā;

operatīvo dienestu darbiniekiem (policistiem, ugunsdzēsējiem, robežsargiem, muitas darbiniekiem u.c.) ar akūtu elpceļu infekcijas slimību simptomiem;

farmaceitiem un farmaceitu asistentiem ar akūtu elpceļu infekcijas slimību simptomiem;

pacientu aprūpē iesaistītiem ārstniecības iestāžu darbiniekiem ar akūtu elpceļu infekcijas slimību simptomiem;

sociālās aprūpes iestāžu klientiem (gados veciem cilvēkiem ar hroniskām slimībām)

un patversmju klientiem ar akūtu elpceļu infekcijas slimību simptomiem;

sociālās aprūpes iestāžu un patversmju personālam ar akūtu elpceļu infekcijas slimību simptomiem.

Šīm iedzīvotāju grupām analīžu nodošana notiks citā kārtībā. Piemēram, daļā gadījumu sarakstu ar personām, kurām nepieciešams veikt izmeklējumus, iesniegs darba devējs.

Valsts apmaksātas COVID-19 analīzes neveiks:

COVID-19 slimnieku tuviniekiem, kuri dzīvo ar slimnieku vienā mājāsaimniecībā un kuriem parādās vieglas akūtas elpceļu infekcijas slimību pazīmes;

personām, kuras atgriezušās no ārvalstīm un kurām 14 dienu laikā pēc atgriešanās Latvijā parādījušās vieglas akūtas elpošanas ceļu pazīmes un kuras nevar doties uz testēšanas punktu ar savu transportu. Izņemot gadījumus, ja izmeklējumu būs nozīmējis ģimenes ārsts.

Svarīgi ir uzsvērt, ka COVID-19 ir vīrusa infekcija, kurai nav specifiskas ārstēšanas un to ārstē kā jebkuru vīrusu infekciju pamatojoties uz pacienta klīnisko stāvokli, tāpēc visos gadījumos nav nepieciešams laboratoriski apstiprināt COVID-19 infekciju.

Vienlaikus šiem cilvēkiem, parādoties viegliem saslimšanas simptomiem, ir jāsaazinās ar savu ģimenes ārstu, kurš informāciju nodos SPKC epidemioloģiskās izpētes veikšanai (citu kontaktpersonu noteikšanai)

Ja ir aizdomas par COVID-19, bet laboratoriskā izmeklēšana nav veikta (14 dienu laikā pirms slimības pazīmju parādīšanās cilvēks ir bijis ārzemēs vai ir COVID-19 slimnieka kontaktpersona (dzīvo vienā mājāsaimniecībā)):

neveicot analīzes, klīniski nosaka, ka persona ir saslimusi ar COVID-19;

personai telefoniski ir jāsaazinās ar savu ģimenes ārstu, sniedzot pēc iespējas precīzāku informāciju par savu veselības stāvokli un jāpilda ārsta norādījumi;

ģimenes ārsts izsniedz darbnespējas lapu, ja tas ir nepieciešams, un personai ir obligāts pienākums ievērot mājas karantīnu;

cilvēkam ir aizliegts pamest dzīvesvietu un jāizvairās no kontakta ar citiem cilvēkiem;

viņam ir jābūt pieejamam saziņai ar savu ģimenes ārstu un jāievēro ārsta noteiktā terapija un režīms;

jebkuru zāļu lietošana jāsaņā ar ģimenes ārstu, lai mazinātu iespējamo blakusparādību un komplikāciju risku;

veselības stāvokļa pēkšņas pasliktināšanās gadījumā jāsaazinās ar ģimenes ārstu vai, ja veselības stāvoklis ir kritisks, jāzvana Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienestam pa tālruni 113;

ikdienas gaitās, pārtraucot izolāciju mājās, persona var atgriezties tikai ar ārsta atļauju, pēc kontroles izmeklējumu veikšanas. Pacients tiek uzskatīts par veselu pēc klīnisko simptomu izzušanas un ja divi atkārtoti testēšanas rezultāti uz COVID-19 ir

negatīvi (izmeklējumam piesaka ģimenes ārsts).

Tā kā cilvēka tuvinieki būs bijuši ciešā kontaktā ar klīniski apstiprinātu COVID-19 pacientu, tad arī viņiem būs jāievēro karantīna mājās. Pēc ģimenes ārsta sniegtās informācijas, SPKC izvērtēs, vai ir nepieciešams uzsākt epidemioloģisko izmeklēšanu.

Raksta foto: F64

Kam veic covid-19 analīzes **bez maksas?**

Iedzīvotājiem, kuriem 14 dienu laikā pēc atgriešanās no ārzemēm parādās paaugstināta temperatūra, klepus, rīkles iekaisums, apgrūtināta elpošana un ir iespēja ar savu auto doties uz analīžu nodošanas punktiem vai simptomi ir smagi

SPKC noteiktajām kontaktpersonām, kuras ir karantīnā un kurām 14 dienu laikā parādās saslimšanas simptomi, izņemot ģimenes locekļiem, kuri dzīvo kopā ar saslimušo.

Kam zvanīt, lai veiktu analīzes?

ZVANI 8303

katru dienu 9.00- 18.00

VAI

67801112

(E.Gulbja laboratorija)

ja saslimšanas simptomi
VIEGLI

ZVANI 113

visu diennakti

ja saslimšanas simptomi
SMAGI: ļoti augsta
temperatūra, elpas
trūkums

Kam vēl veic COVID-19 analīzes?

- Visiem slimnīcas uzņemšanas nodaļā hospitalizētiem pacientiem ar pneimoniju
- Hospitalizētiem pacientiem ar smagu akūtu respiratoru infekciju
- Hospitalizētiem pacientiem ar akūtu respiratoru infekciju, ar kuru inficēšanās notikusi stacionārā
- Operatīvo dienestu darbiniekiem (policistiem, ugunsdzēsējiem, robežsargiem, muitas darbiniekiem u.c.) ar slimības simptomiem
- Farmaceitiem ar slimības simptomiem
- Pacientu aprūpē iesaistītiem ārstniecības iestāžu darbiniekiem ar slimības simptomiem
- Sociālās aprūpes iestāžu klientiem (gados veciem cilvēkiem ar hroniskām slimībām) un patversmju klientiem ar slimības simptomiem
- Sociālās aprūpes iestāžu un patversmju personālam ar slimību simptomiem

Kam neveic valsts apmaksātas COVID-19 analīzes?

- **COVID-19 slimnieku tuviniekiem**, kuri dzīvo ar slimnieku vienā mājsaimniecībā un kuriem parādās vieglas slimības pazīmes
- **Personām, kurām 14 dienu laikā pēc atgriešanās no ārvalstīm parādījušās vieglas saslimšanas pazīmes** un kuras nevar doties uz testēšanas punktu ar savu automašīnu

Ko darīt, ja man analīzes neveic?

- **Pieņem, ka esi saslimis ar COVID-19** un atbilstoši rīkojies
- Telefoniski sazinies ar savu ģimenes ārstu, sniedzot pēc iespējas precīzāku informāciju par savu veselības stāvokli, un pildi ārsta norādījumus
- Ģimenes ārsts tev izsniegs darbnespējas lapu
- Obligāti ievēro izolāciju mājās karantīnā
- Tev ir aizliegts pamest dzīvesvietu, izvairies tikties ar citiem cilvēkiem
- Tev ir jābūt pieejamam saziņai ar savu ģimenes ārstu un jāievēro viņa teiktais
- Jebkuru zāļu lietošana jāaskaņo ar ārstu
- Ja pasliktinās veselības stāvoklis, sazinies ar ģimenes ārstu vai, ja simptomi ir smagi, zvani - 113
- Ikdienas gaitās vari atgriezties tikai ar ārsta atļauju, kad būs pazuduši visi slimības simptomi un būs veiktas divas analīzes, kas pierādīs, ka Tev vairs nav COVID-19. Tās pieteiks ģimenes ārsts

Ko darīt citiem, ar kuriem man bija ciešs kontakts?

SPKC veiks epidemioloģisko izmeklēšanu, nosakot kontaktpersonas. Tas nozīmē, ka cilvēkiem, kuriem bija tuvs kontakts ar tevi, **arī būs jāievēro stingra karantīna mājās.** Viņiem nepieciešamības gadījumā izsniegs darbnespējas lapu.

<https://www.vm.gov.lv/lv/jaunums/testesana-uz-covid-19-bus-merktiecigaka-ipasu-uzmanibu-veltot-riska-grupam>